

Depreskripzioa

Deprescription

Itxasne Lekue Alkorta

Ezkerraldea-Enkarterri-Gurutzeta ESiko Lehen Arretako farmazialaria

itxasne.lekuealkorta.osakidetza.eus

1. Azalpena

Medikazioa osasuna hobetzeko medikuntzan gehien erabiltzen den esku-hartzea da. Hala ere, polifarmacia-arrisku hauek areagotzearekin ere lotzen da: ondorio kaltegarriak, interakzioak, tratamenduarekiko atxikipen txikiagoa, ospitaleratze gehiago, hilkortasun handiagoa eta kostuen handitzea. Polimedikazioak garrantzi berezia hartzen du paziente nagusien kasuan, aurkako erreakzioak izateko arrisku handiagoa dutelako, aldaketa fisiologikoak, ahultasuna eta komorbilitatea direla eta.

Terapia farmakologikoa optimizatzeko eta sendagaien erabilerak ekar ditzakeen arriskuak saihesteko hainbat esku-hartze daude. Paziente nagusi polimedikatuei dagokienez, erabakiak hartzen laguntzeko sistema elektronikoen eta farmazia-arretak preskripzio desegokia eta sendagaiei lotutako arazoak murriztea lortzen dutela erakutsi dute. Farmazia-arreta hau hainbat esparrutako (lehen mailako arreta, centro soziosanitarioak, kanpoko kontsultak, ospitalea) profesional klinikoekin elkarlanean medikazioa berrikustean datza.

Pertsonarengan oinarritutako preskripzioa arreta hobetzeko eredu gisa proposatu da, batez ere multimorbilitatea duten pazienteen tratamendu farmakologikoari lotutakoa. Eredu honek ebaluazio multidimentsional bat proposatzen du (gaixotasunak, eboluzio klinikoa, sintomak, faktore sozioekonomikoak, kalteberatasuna, faktore kulturalak). Diziiplina anitzeko talde batek gauzatzen du, eta pazientearen lehentasunak txertatzen ditu, plan terapeutikoa eta pertsonaren osasuna hobetzeko aukera emanez. Preskripzio hau zentzuzkoa izan behar da. Horretarako beharrezkoak dira pazientearen helburu terapeutiko globalak identifikatzea, testuinguruan kokaturiko balorazioa egitea, osasun-arazo nagusiak ezagutu eta bakoitzaren lehentasuna erabakitzea, eta pazienteak hartzen dituen sendagai guztien zerrenda eguneratua izatea. Egokiena aldi behin medikazioa berrikustea da, eta hau sistematikoki egitea.

Medikazioaren azterketa egituratua errazteko hainbat algoritmo eta tresna daude. Tailerrean berrikuspenaren etapak azalduko ditugu eta kasu praktikoa bat egingo dugu Europako Geriatria Elkarteak 2023an proposatutako STOPP-START irizpideekin. Irizpide hauek fidagarriak dira eta praktikan ezartzeko errazak. 65 urtetik gorako pertsonetan desegokiak izan daitezkeen preskripzioak antzematen laguntzen digute. Patologia edo egoera kliniko jakin batzuetan sahiestu behar diren medikamentuak ere detektatzen dituzte.

2. Bibliografia

- Mikel Baza Buena, Arritxu Etxeberria Agirre, Leire Gárate Sacristán, Ander López de Heredia Gutiérrez eta Nekane, Jaio Atelae. Actualizando la práctica asistencial: prescripción centrada en la persona. FMC. 2024;31(6):291-304.
- Eva Delgado-Silveiraa, María Dolores Molina Mendoza, Beatriz Montero-Errasquín, María Muñoz García, Erick Arturo Rodríguez Espeso, Manuel Vélez-Díaz-Pallarés eta Alfonso José Cruz-Jentoft. Versión en español de los criterios STOPP/START 3. Avances en la detección de la prescripción inapropiada de medicamentos en personas mayores. Revista Española de Geriatria y Gerontología 58 (2023) 101-407
- Revisando la medicación en el anciano: ¿Qué necesito saber?. INFAC. Vol. 23. N°2 (2015)